

EL LLENGUATGE

Cada un d'ells

L' adjectiu *cada*, que ens diuen els diccionaris que no es pot usar sinó atributivament, cosa que vol dir que sempre ha d'acompanyar un substantiu, serveix per a designar separadament tots els individus que formen part d'una col·lectivitat. També amb l'adjectiu *cada* es formen els conjunts *cada un*, equivalent a l'adjectiu *cadascun*, i *cada u*, equivalent al pronom *cadascú*. El Diccionari normatiu i els altres repertoris que el segueixen, estableixen clarament aquestes equivalències, cosa que comporta l'admissibilitat indubtable de totes quatre formes. Es pot, per tant, optar lliurement entre *cada un* i *cadascun* en un cas, i entre *cada u* i *cadascú* en l'altre, sense que tinguin fonament les reserves que a vegades algú formula sobre la bondat d'alguna d'aquestes formes.

Quan els conjunts formats amb l'adjectiu *cada*, o bé els termes *cadascun* i *cadascú*, equivalents respectivament de *cada un* i *cada u*, constitueixen el subjecte d'una oració, el verb ha de revestir sempre la forma del singular. Aquesta norma de concordança se sol observar, com en la gran majoria dels casos, d'una manera mecànica, però en alguns d'ells, especialment aquells en què s'esmenta explícitament el grup o col·lectivitat de cadascun dels membres del qual s'afirma o nega alguna cosa, no és del tot infreqüent que es produeixi alguna vacil·lació pel que fa a la concordança entre *cadascun* o *cada un* i el verb del qual fan de subjecte. Els grups molt complexos afavoreixen, és clar, la falta de concordança. Però si un

conjunt com *Cada un dels diversos delegats comarcals assistents a l'acte* és el subjecte d'un verb, malgrat les nombroses formes del plural que hi intervenen, aquest verb ha de revestir la forma del singular: ...*hi va dir* (i no *van dir*) *la seva*.

Més subjectes encara a vacil·lació o a error són les construccions amb subordinades relatives, que comporten un segon verb, que és freqüent també que origini, al seu torn, una altra falta de concordança, aquesta de signe contrari. Dit altrament, si el grup o col·lectivitat a què es refereix el terme *cadascun* (o el seu equivalent *cada un*) és expressat per mitjà d'una relativa substantiva o d'un grup nominal modificat per una relativa adjectiva, el verb de l'oració principal ha de concórdar amb *cadascun* (singular) i el de la subordinada amb el terme relatiu (normalment en plural). Diríem, així, *Cadascun dels qui hi assistien tenia idees pròpies*.

Albert Jané